

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. 4.

Warszawa, dnia 15 kwietnia 1936 r.

Prenumeratę (w Warszawie zł. 12 rocznie, poza Warszawą zł. 16) przyjmuje wyłącznie Księgarnia Rolnicza w Warszawie, ul. Mazowiecka 10.

T R E Ś Ć:

USTAWY, DEKRETY I ROZPORZĄDZENIA

19. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych o sposobie wyłączenia gruntów z nieruchomości ziemskich, należących do ordynacji lub innych gospodarstw wiejskich, objętych węzłami substytucji powierniczej lub innymi ograniczeniami prawa własności stale do tych nieruchomości przywiązaniemi (Dz. U. R. P. z 6.II.36 r. Nr. 9, poz. 92). 117
20. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 2 marca 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych o zmianie rozporządzenia z dnia 30 maja 1933 r. w sprawie emisji I-ej serji 3% państwowej reszty ziemskiej (Dz. U. R. P. z 14.III.36 r. Nr. 19 poz. 163) 120
21. Rozporządzenie Ministrów: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Sprawiedliwości z dnia 17 marca 1936 r. o zniesieniu niektórych wojewódzkich i państwowych urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (Dz. U. R. P. z 30.III.36 r. Nr. 22, poz. 177) 121
22. Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 21 lutego 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych o wynagrodzeniu przewodniczących, zastępców, członków i pracowników powiatowych urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (Monit. Pols. z 7.III.36 r. Nr. 56, poz. 108) . 122

OKÓLNIKI I PISMA OKÓLNE.

23. Pismo okólne Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych Nr. BP. XI.—7/2/36 z dnia 10 lutego 1936 r. w sprawie zmiany terytorjalnej właściwości komisarzy ziemskich 123

24. Pismo okólne Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych Nr. BP. XI.—3/5 z dnia 19 marca 1936 r. w sprawie organizacji referatów meljoracyjnych w starostwach (2 załączniki)	124
25. Pismo okólne Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych Nr. BP. XI.—3/2 z dnia 19 marca 1936 r. w sprawie utworzenia referatów meljoracyjnych w starostwach	133
26. Instrukcja Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 20 lutego 1936 r. dla zarządów gmin w sprawie opłat od ogierów nieuznanych	134
27. Instrukcja z dnia 21 grudnia 1935 r. w sprawie postępowania przy przejmowaniu gruntów za niektóre należności pieniężne	141
28. Pismo okólne M. R. i R. R. Nr. Sc R/0/57 z dnia 29 lutego 1936 r. w sprawie ustalenia granic scalanych obszarów	158
29. Pismo okólne M. R. i R. R. Nr. M. V—3/2/36 z dnia 6 marca 1936 r. w sprawie gospodarki finansowej publicznych przedsiębiorstw meljoracyjnych	160
Wykaz ustaw i rozporządzeń	161

SKOROWIDZ RZECZOWY.

KOMISARZE ZIEMSCY.

poz. 23, zmiana właściwości terytorjalnej	123
---	-----

MELJORACJE.

poz. 24, organizacja referatów meljor. w starostwach	124
poz. 25, utworzenie referatów meljorac. w starostwach	133
poz. 29, gospodarka finansowa publicz. przedsiębiorstw meljoracyjnych	160

OGIERY.

poz. 26, opłaty od ogierów nieuznanych	134
--	-----

ORDYNACJE.

poz. 19, sposób wyłączania gruntów z ordynacji	117
--	-----

PRZEJMOWANIE GRUNTÓW ZA NALEŻNOŚCI PAŃSTWOWE.

poz. 27, postępowanie przy przejmowaniu gruntów	141
---	-----

RENTA ZIEMSKA, PAŃSTWOWA.

poz. 20, emisja I serji 3% renty ziemskiej	120
--	-----

SCALANIE GRUNTÓW.

poz. 28, ustalanie granic przy scalaniu	158
---	-----

URZĘDY ROZJEMCZE.

poz. 21, zniesienie niektórych urzędów rozjemczych	121
poz. 22, wynagrodzenie członków i pracown. urzędów rozjemcz.	122

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: SKARBU I SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 31 stycznia 1936 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych o sposobie wyłączenia gruntów z nieruchomości ziemskich należących do ordynacyj lub innych gospodarstw wiejskich, objętych węzłami substytucji powierniczej lub innymi ograniczeniami prawa własności stale do tych nieruchomości przywiązaniem.

Na podstawie art. 107 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr. 5, poz. 59) zarządza się co następuje:

§ 1. Zezwolenie na wyłączenie gruntów z nieruchomości ziemskich należących do ordynacyj lub innych gospodarstw wiejskich, objętych węzłami substytucji powierniczej lub ograniczeniami prawa własności stale do tych nieruchomości przywiązaniem, może być udzielone na wniosek:

- 1) właściciela lub użytkownika tych nieruchomości,
- 2) władzy lub instytucji, której należności, na mocy obowiązujących przepisów, podlegają przymusowemu ściągnięciu w trybie egzekucji administracyjnej, lub władz skarbowych.

Osoby wymienione w pkt. 1) winny do wniosku dołączyć szczegółowy wykaz wszystkich swoich długów z podaniem imion i nazwisk wierzycieli i ich miejsca zamieszkania oraz plan spłaty części lub całości długów; plan ten może określać również zasady konwersji długów oraz obejmować uporządkowanie spraw, związanych z parcelacją. Władza lub instytucja wymienione w pkt. 2) winny do wniosku dołączyć szczegółowy wykaz swoich należności.

Wnioskodawca winien we wniosku uprawdopodobnić, że wyłączenie gruntów ułatwi właścicielowi lub użytkownikowi spłatę jego długów.

Wnioski o zezwolenie na wyłączenie gruntów, pochodzące od urzędów skarbowych, winny być wnoszone do Ministerstwa Skarbu za pośrednictwem przełożonej izby skarbowej. Wnioski właściciela lub użytkownika nieruchomości oraz pozostałych wierzycieli wymienionych w pkt. 2 winny być wnoszone bezpośrednio do Ministerstwa Skarbu.

§ 2. Minister Skarbu przed wydaniem zezwolenia na wyłączenie gruntów może zażądać opinii wojewódzkiego lub Cen-

tralnego Biura do spraw finansowo-rolnych, o stanie gospodarczym i finansowym zarówno nieruchomości, jak i jej właściciela lub użytkownika, o realności przedstawionego planu spłaty długów oraz o rozmiarze i celowości wyłączenia gruntów.

Jeżeli wniosek o wyłączenie gruntów dotyczy nieruchomości, położonych na obszarach, na których obowiązuje kodeks cywilny z 1811 r. lub kodeks cywilny z 1896 r. wówczas opinię powyższą wydaje właściwy sąd sprawujący nadzór nad tą nieruchomością, przyczem sąd ten może zwrócić się do wojewódzkiego lub Centralnego Biura do spraw finansowo-rolnych jako rzeczoznawcy. Sąd winien przed wydaniem opinii wysłuchać właściciela (użytkownika) nieruchomości, najbliższą osobę uprawnioną do następstwa (agnata, oczekiwacza), a jeśli tą osobą jest małoletni potomek właściciela (użytkownika) lub osoba, przebywająca stale zagranicą — najbliższą z kolei osobę uprawnioną do następstwa.

Jeżeli z wnioskiem o zezwolenie na wyłączenie gruntów wystąpiła władza lub instytucja określona w § 1 pkt. 2, Minister Skarbu wyznaczy osobę lub władzę, której poleci opracowanie planu spłaty długów objętych tym wnioskiem.

§ 3. O udzieleniu zezwolenia na wyłączenie gruntów rozstrzyga Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych, na podstawie swobodnej oceny wszelkich okoliczności mogących uzasadnić słuszność i celowość wyłączenia, w szczególności biorąc pod uwagę:

- a) cele ogólnokulturalne lub użyteczności publicznej, których spełnienie, zgodnie z postanowieniami statutów ordynacji lub innych aktów prawnych, zabezpieczają nieruchomości, mające być wyłączone;
- b) źródło powstania długów właściciela lub użytkownika gruntów, mających podlegać wyłączeniu;
- c) ochronę słusznych interesów członków rodziny właściciela lub użytkownika gruntów, objętych ograniczeniami prawa własności.

§ 4. Zezwolenie na wyłączenie gruntów może zawierać:

- a) upoważnienie do zbycia oznaczonych gruntów,
- b) upoważnienie do obciążenia oznaczonych nieruchomości zabezpieczeniem hipotecznym.

§ 5. Zbycie lub obciążenie gruntów, przewidziane w paragrafie poprzedzającym nie wymaga zgody rady rodzinnej, agnatów lub oczekiwaczy.

§ 6. W zezwoleniu na wyłączenie gruntów będzie oznaczona osoba, instytucja lub władza (np. sąd lub biuro do spraw finansowo-rolnych), upoważniona do sprawowania nadzoru nad przeprowadzeniem wyłączenia, zgodnie z planem zatwierdzonym

przez Ministra Skarbu. Do współdziałania w nadzorze mogą być powołani także przedstawiciele rodziny.

Szczegółowy zakres działania władzy nadzorczej oznacza Minister Skarbu, a o ile chodzi o nieruchomości określone w § 2 ust. 2 — Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

§ 7. Sumy i wierzytelności, uzyskane na skutek wyłączenia gruntów, podlegają ograniczeniom własności, dotyczącym nieruchomości, z której zostały wyłączone odpowiednie grunty.

Sumy i wierzytelności powyższe mogą być zużyte jedynie na cele wskazane w planie konwersji i spłaty długów, zatwierdzonym przez Ministra Skarbu. W szczególności do tych sum i wierzytelności nie może być skierowane postępowanie egzekucyjne.

Do nieruchomości, obciążonej zabezpieczeniem hipotecznym, wymienionem w § 4 lit. b) może być skierowana egzekucja z tytułu wierzytelności na niej zabezpieczonej zgodnie z ogólnymi przepisami egzekucyjnymi oraz z zastosowaniem szczególnych uprawnień egzekucyjnych, jeżeli wierzycielem jest instytucja, wyposażona w szczególne uprawnienia egzekucyjne.

§ 8. Sumy z tytułu zbycia wyłączonych gruntów lub ich przynależności winny być wpłacane bezpośrednio do Państwowego Banku Rolnego na rachunek właściciela lub użytkownika wyłączonych gruntów. Sumy te pozostają w dyspozycji władzy nadzorczej (§ 6), która w porozumieniu z właścicielem, lub użytkownikiem nieruchomości zużyje je zgodnie z planem spłaty długów, zatwierdzonym przez Ministra Skarbu.

Minister Skarbu może jednak przekazać dysponowanie temi sumami właścicielowi, lub użytkownikowi, zezwalając mu na podejmowanie tych sum bez udziału władzy nadzorczej.

§ 9. Zezwolenie na wyłączenie gruntów jest tytułem, na podstawie którego mogą być wnoszone do ksiąg hipotecznych wszelkie wpisy, związane z przeprowadzeniem wyłączenia gruntów, bez względu na istniejące ograniczenia prawa własności.

§ 10. Skutki wyłączenia rozciągają się również na przynależności gruntów wyłączonych.

§ 11. Zbycie gruntów wyłączonych w trybie rozporządzenia niniejszego następuje z zachowaniem przepisów o obrocie nieruchomościami ziemskimi. Grunty zbyte na skutek wyłączenia, dokonanego w trybie rozporządzenia niniejszego stanowić będą odrębne nieruchomości w rozumieniu art. 6 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1), a właścicielom ich służyć będzie prawo do oddzielnych wyłączeń określonych w art. 4 i 5 wymienionej ustawy.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

(Dz. U. R. P. z 6.II 36 r. Nr. 9 poz. 92).

20.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 2 marca 1936 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych o zmianie rozporządzenia z dnia 30 maja 1933 r. w sprawie emisji I-ej serii 3% państwowej renty ziemskiej.

Na podstawie części 3 art. 34 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) zarządzam co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 30 maja 1933 r. w sprawie emisji I-ej serii 3% państwowej renty ziemskiej (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 337) przepis § 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 1. Na cele, przewidziane w ustawie z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. 1926 r. Nr. 1, poz. 1) oraz w art. 1 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o wynagrodzeniu za nieruchomości ziemskie, przejęte na własność Państwa z mocy ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o przejęciu na własność Państwa ziemi w niektórych powiatach Rzeczypospolitej (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 277) i w art. 99 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr. 5, poz. 59), wypuszcza się I serję 3% państwowej 1936 r. Nr. 5, poz. 59), wypuszcza się I serję 3% państwowej renty ziemskiej w złotych w złocie na sumę 50.000.000 złotych w złocie“.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Dz. U. R. P. z 14.III 36 r. Nr. 19, poz. 163).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH ORAZ SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 17 marca 1936 r.

o zniesieniu niektórych wojewódzkich i powiatowych urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

Na podstawie art. 3 ust. (2) oraz art. 35 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich, w brzmieniu ustalonym w obwieszczeniu Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 18 grudnia 1935 r. (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr. 5, poz. 60) zarządza się co następuje:

§ 1. Znosi się:

- 1) wojewódzkie urzędy rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich w Katowicach i Nowogrodku,
- 2) powiatowe urzędy rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich w Krotoszynie, Obornikach, Rawiczu i Środzie w województwie poznańskim, oraz powiatowy urząd rozjemczy w Świętochłowicach w województwie śląskim.

§ 2. Właściwość wojewódzkiego urzędu rozjemczego w Krakowie rozszerza się na obszar województwa śląskiego, a właściwość wojewódzkiego urzędu rozjemczego w Wilnie — na obszar województwa nowogrodzkiego.

Właściwość powiatowego urzędu rozjemczego w Lesznie rozszerza się na obszar powiatu rawickiego, właściwość powiatowego urzędu rozjemczego w Ostrowie Wlkp. — na obszar powiatu krotoszyńskiego, właściwość powiatowego urzędu rozjemczego w Poznaniu na obszar powiatów obornickiego i średzkiego, a właściwość powiatowego urzędu rozjemczego w Katowicach — na obszar powiatu świętochłowickiego.

§ 3. Sprawy wniesione do urzędów rozjemczych wymienionych w § 1, które do dnia 1 kwietnia 1936 r. nie zostaną przez te urzędy załatwione, winny być z urzędu przekazane urzędom rozjemczym, których właściwość ustala przepis § 2; urzędom tym będą również przekazane wszelkie akta i księgi zniesionych urzędów rozjemczych.

Od spraw przekazanych nie pobiera się opłat, jeżeli opłaty zostały uiszczone w urzędzie rozjemczym, do którego sprawa została wniesiona.

§ 4. Właściwość sądów okręgowych w Katowicach i Nowogrodzku, jako instancyj odwoławczych od orzeczeń powiatowych urzędów rozjemczych działających na obszarze województw śląskiego i nowogrodzkiego, jak również jako instancyj odwoławczych od orzeczeń wojewódzkiego urzędu rozjemczego w sprawach pochodzących z obszaru tych województw — nie ulega zmianie.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1936 r.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

(Dz. U. R. P. z 30.III 36 r. Nr. 22, poz. 177).

22.

ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 21 lutego 1936 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych o wynagrodzeniu przewodniczących, zastępców, członków i pracowników powiatowych urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

Na podstawie art. 10 i art. 35 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (Dz. U. R. P. z r. 1936 Nr. 5, poz. 60) zarządzam, co następuje:

§ 1. Przewodniczący Wydziału Powiatowego w porozumieniu z właściwym wojewódzkim biurem do spraw finansowo-rolnych ustala wynagrodzenie:

1) dla przewodniczącego i zastępcy powiatowego urzędu rozjemczego za udział w posiedzeniu wraz z opracowaniem i zakończeniem spraw z danego posiedzenia;

2) dla innych członków za udział w posiedzeniu.

Ponadto wyżej wymienionym przysługuje zwrot kosztów przejazdu.

§ 2. Zwrot kosztów przejazdu obejmuje koszty przejazdu środkami masowego transportu (koleje, autobusy i t. p.) — na kolejach kl. III poc. osob.

W przypadku odbycia przejazdu końmi zwraca się koszty przejazdu według obowiązującej taryfy, stosowanej przez właściwy powiatowy związek samorządowy.

§ 3. Za kierownictwo urzędem przewodniczący powiatowego urzędu rozjemczego może pobierać dodatkowe miesięczne wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości ustalonej przez przewodniczącego Wydziału Powiatowego w porozumieniu z właściwym wojewódzkim biurem do spraw finansowo-rolnych.

§ 4. Pracownicy powiatowego urzędu rozjemczego otrzymują wynagrodzenie miesięczne w wysokości ustalonej przez Przewodniczącego Wydziału Powiatowego w porozumieniu z wojewódzkim biurem do spraw finansowo-rolnych i przewodniczącym powiatowego urzędu rozjemczego.

§ 5. Zarządzenie niniejsze obowiązuje z dniem 1 kwietnia 1936 r. i jednocześnie traci moc obowiązującą okólnik Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 2 czerwca 1933 r. o wynagrodzeniu członków i pracowników powiatowych urzędów rozjemczych.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*.

(Monit. Pol. z 7.III 36 r. Nr. 56, poz. 108).

23.

PISMO OKÓLNE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. B. P. XI-7/2/36 z dnia 10 lutego 1936 r.

*w sprawie zmiany terytorjalnej właściwości komisarzy
ziemskich.*

Wprowadzam następujące zmiany w zakresie terytorjalnej właściwości referentów rolnictwa i reform rolnych w starostwach powiatowych (komisarzy ziemskich):

w województwie krakowskiem:

Z terytorjalnej właściwości komisarza ziemskiego w Starostwie w Nowym Sączu wyłączam powiaty: gorlicki, jasielski i nowotarski.

Ustanawiam stanowisko komisarza ziemskiego w Starostwie w Jaśle dla powiatów jasielskiego i gorlickiego oraz w Starostwie w Nowym Targu dla powiatu nowotarskiego.

w województwie łódzkim:

Z terytorjalnej właściwości komisarza ziemskiego w Sieradzu wyłączam powiat łaski i ustanawiam stanowisko komisarza ziemskiego w Starostwie w Łasku dla powiatu łaskiego.

w województwie tarnopolskiem:

Wylączam z obwodu komisarza ziemskiego w Starostwie w Czortkowie powiat buczacki i włączam ten ostatni powiat do obwodu komisarza ziemskiego w Starostwie w Brzeżanach.

Minister: (—) *J. Poniatowski.*

Otrzymują: P.P. Wojewodowie Krakowski, Łódzki, i Tarnopolski.

24.

PISMO OKÓLNE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. BP. XI-3/5 z dnia 19 marca 1936 r.

*w sprawie organizacji referatów meljoracyjnych
w starostwach.*

W związku z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o zespoleniu urzędów ziemskich z władzami administracji ogólnej i organizacji komisji ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 635) i przepisami rozporządzenia ministerjalnego z dnia 30 czerwca 1930 r. w sprawie wewnętrznej organizacji starostw oraz trybu ich urzędowania (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 464) — postanawiam w porozumieniu z Panem Ministrem Spraw Wewnętrznych, co następuje:

1) Sprawy meljoracyjne z zakresu administracji rolnictwa i reform rolnych załatwiane będą w starostwach i w urzędach wojewódzkich stosownie do podziału czynności, stanowiącego załącznik do niniejszego zarządzenia (zał. 1).

2) W tym celu zgodnie z postanowieniem § 8 wspomnianego rozporządzenia z dnia 30.VI. 1930 r. winien być utworzony w każdym starostwie do załatwiania spraw meljoracyjnych — „referat meljoracyjny“. Sprawy wodno-prawne należą do zakresu działania starosty i będą nadal załatwiane w referatach administracyjno-prawnych starostw.

Sprawy meljoracyjne zastrzeżone do właściwości urzędów wojewódzkich (zał. Nr. 1 dział II) będą nadal załatwiane w oddziałach wodno - meljoracyjnych wydziałów rolnictwa i reform rolnych..

3) Sprawy meljoracyjne objęte właściwością referatów meljoracyjnych w starostwach załatwiają ustanowieni w tym celu w poszczególnych starostwach referenci meljoracyjni (inżynierowie meljoracyjni) i dadany im do pomocy personel techniczny.

Siedziby referentów meljoracyjnych oraz powiaty objęte ich działalnością ustala załącznik Nr. 2 do niniejszego zarządzenia.

4) Referenci meljoracyjni oraz podległy im personel techniczny są referentami fachowymi w rozumieniu § 35 wspomnianego rozporządzenia ministerjalnego z dnia 30.VI.1930 r.

5) Sprawy meljoracyjne z zakresu administracji rolnictwa i reform rolnych załatwiane będą w starostwach na ogólnych zasadach rozporządzenia ministerjalnego z dnia 30.VI.1930 r. w sprawie wewnętrznej organizacji starostw oraz trybu ich urzędowania (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 464) z uwzględnieniem zmian, wynikających z niniejszego zarządzenia.

6) Referenci meljoracyjni w starostwach ze względu na to, że znaczną część czynności wykonywają w drodze objazdowej, obowiązani są przynajmniej jeden dzień w tygodniu przeznaczyć zgóry na urzędowanie w starostwie, w którym są ustanowieni (mają siedzibę urzędową), i załatwianie interesantów. Jest wskazane, ażeby przyjmowanie interesantów przypadło we wszystkich referatach z zakresu rolnictwa i reform rolnych w tym samym dniu, ze szczególnem uwzględnieniem dni targowych.

7) Referenci meljoracyjni w starostwach z uwagi na ściśle fachowy charakter swej działalności powinni mieć pozostawioną przez starostów możliwie rozległą samodzielność w swych pracach.

8) Odnośnie do referentów meljoracyjnych w starostwach ustanowionych na dwa lub więcej powiatów proszę PP. Wojewodów, aby na podstawie ostatniego ustępu § 2 rozporządzenia ministerjalnego z 30.VI.1930 r. wydali bliższe zarządzenie, kierując się zasadami podanymi w pkt. 9—14.

9) Zgodnie z ustępem 2 art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19.I.1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) ustanowienie referentów meljoracyjnych na dwa lub więcej powiatów nie przesądza w niczem zakresu działania i odpowiedzialności każdego z odnośnych starostów za bieg spraw meljoracyjnych podległego mu powiatu.

10) Zasadnicza treść podległości pod względem osobowym i służbowym referentów meljoracyjnych ustanowionych na dwa lub więcej powiatów wynika z § 2 rozporządzenia ministerjalnego z 30.VI.1930 r.

11) Referentom meljoracyjnym wymienionym w pkt. 8) wystawia delegacje na wszelkie podróże służbowe starosta, któremu ci funkcjonariusze podlegają pod względem osobowym. Delegacje mogą być wystawiane z ważnością na jeden rok. Personel referatów meljoracyjnych winien prowadzić książkę rozjazdów służbowych.

Starosta obowiązany jest również dostarczyć funkcjonarzom, o których mowa, odpowiednie pomieszczenia na urzędowanie, dbać o udzielenie im niezbędnej pomocy kancelaryjnej oraz o zaopatrywanie ich w potrzebne przybory kancelaryjne.

Postanowienia ust. 1 i 2 dotycząca również referentów meljoracyjnych ustanowionych na jeden powiat.

12) Referenci meljoracyjni wymienieni w pkt. 8) winni niezależnie od przyjmowania interesantów w starostwie, w którym mają swą siedzibę urzędową, przeznaczyć w razie potrzeby i w granicach możliwości jeden lub więcej dni w miesiącu na przyjmowanie interesantów w innych starostwach. Dni te określa właściwy terytorjalnie starosta po porozumieniu ze starostą, któremu dany urzędnik podlega pod względem osobowym.

W starostwach, w których nie ma swej siedziby urzędowej referent meljoracyjny, interesanci, zgłaszający się poza dniami przyjęć referenta meljoracyjnego, winni być ogólnie informowani przez komisarza ziemskiego lub sekretarza ustanowionego przy nim, względnie przez odpowiednich urzędników referatów prawno-administracyjnych. W tym celu referent meljoracyjny winien udzielać wspomnianym ostatnio urzędnikom wskazówek co do sposobu informowania interesantów zwłaszcza w sprawach stale się powtarzających oraz co do rodzaju i przebiegu robót meljoracyjnych podejmowanych na terenie powiatu.

13) Urząd wojewódzki kieruje korespondencję w sprawach meljoracyjnych z reguły do starostwa, w którym referent meljoracyjny ma siedzibę urzędową, przesyłając w razie potrzeby odpis pisma do właściwego terytorjalnie starostwa.

Akta spraw pozostają również z reguły w starostwie, w którym referent meljoracyjny ma siedzibę urzędową.

14) W nagłówkach pism, dotyczących jednego powiatu a podpisywanych „Za starostę“ przez urzędników wymienionych w pkt. 8 winno być podane „Starostwo . . .“ z oznaczeniem w formie przymiotnikowej nazwy tego powiatu, którego sprawa dotyczy.

15) W sprawie skoordynowania prac przedsięwziętych przez inżynierów meljoracyjnych w wydziałach powiatowych z działalnością referentów meljoracyjnych starostw zostanie

wydane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych osobne zarządzenie.

Minister

(—) *Jul. Poniatowski.*

Otrzymują P.P. Wojewodowie: Białostocki, Kielecki, Lubelski, Łódzki, Nowogródzki, Poleski, Wileński, Wołyński, Warszawski.

Załącznik Nr. 1 do zarządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 19.III.1936 r. Nr. BP.XI-3/5.

PODZIAŁ CZYNNOŚCI

w sprawach wodno-meljoracyjnych, wchodzących w zakres administracji rolnictwa i reform rolnych.

I. Starostwa powiatowe.

Referat meljoracyjny w starostwie obejmuje swą działalnością następujące kategorie spraw:

a) Sprawy wodno-administracyjne, a w szczególności:

1) udzielanie opinii fachowej w sprawach pozwoleń wodno-prawnych i w sprawach spółek wodnych oraz związków wałowych,

2) udział w dochodzeniach wodno-prawnych w charakterze rzeczoznawcy technicznego,

3) przygotowywanie tekstu wpisów do ksiąg wodnych,

4) nadzór nad gospodarką finansową spółek wodnych i związków wałowych oraz gospodarką finansową samorządu w sprawach wodno-meljoracyjnych,

5) udział w ustanawianiu znaków wodnych i kontroli urządzeń wodnych przy zakładach piętrzących.

b) Sprawy meljoracyj podstawowych, a w szczególności:

1) przygotowywanie materiałów do preliminarzy budżetowych i planów prac,

2) prowadzenie robót zleconych przez Urząd Wojewódzki we własnym zarządzie, ewentualnie kontrola robót prowadzonych przez samorządy, spółki wodne i związki wałowe,

3) opracowywanie projektów meljoracyj podstawowych (zdjęcia, studia), zleconych przez Urząd Wojewódzki,

4) udział w czynnościach komisji dla kontroli prac w terenie,

5) przygotowywanie materiałów do ustalenia i rozkładu udziałów, przypadających na samorządy, spółki wodne i związki wałowe.

c) Sprawy meljoracyj na obszarach objętych przebudową ustroju rolnego, a w szczególności:

- 1) przygotowywanie materiałów do preliminarzy budżetowych i planów prac meljoracyjnych i hydrotechnicznych,
- 2) przeprowadzanie ekspertyz meljoracyjnych,
- 3) wykonywanie studjów oraz opracowywanie projektów we własnym zarządzie, oraz kontrola prac, wykonywanych przez przedsiębiorców,
- 4) przedstawianie projektów stronom oraz osobom interesowanym,
- 5) organizowanie i wykonywanie robót we własnym zarządzie oraz kontrola robót, wykonywanych przez przedsiębiorców,
- 6) sprawy odbioru robót,
- 7) przygotowywanie materiałów do wymiaru opłat za prace meljoracyjne i hydrotechniczne.

d) Sprawy konserwacji meljoracyj, a w szczególności:

- 1) kontrola stanu utrzymania wykonanych przy pomocy funduszków publicznych budowli i urządzeń,
- 2) zarządzenia w sprawie przeprowadzania należytej konserwacji i czuwanie nad wykonaniem tych zarządzeń.

e) Sprawy popierania meljoracyj wodnych, a w szczególności:

- 1) zbieranie materiałów do opracowania ogólnego planu meljoracyjnego dla powiatu,
- 2) badanie w terenie i opinjowanie projektów meljoracyjnych opracowanych dla samorządów i spółek wodnych,
- 3) współdziałanie w organizowaniu służby wodno-meljoracyjnej,
- 4) ewidencja wykonanych i wykonywanych robót meljoracyjnych, podejmowanych przez Państwo, samorządy, spółki wodne (związki wałowe) i t. d. na terenie powiatu.

f) Sprawy archiwalne i składnicy instrumentów meljoracyjnych, a w szczególności:

- 1) prowadzenie archiwum akt postępowania technicznego oraz projektów meljoracyjnych,
- 2) zaopatrywanie personelu w instrumenty i przybory meljoracyjne,
- 3) ewidencja instrumentów, przyborów i inwentarzy meljoracyjnych.

II. Urzędy wojewódzkie.

Oddział wodno-meljoracyjny zakresem swego działania obejmuje następujące kategorie spraw:

A) Sprawy wodno-administracyjne, a w szczególności:

- 1) Wydawanie w I instancji orzeczeń w sprawach wodnoprawnych, jako to:

a) ustalania odszkodowań przy zaliczaniu wód prywatnych do wód publicznych,

b) zezwolenia na intabulację łożysk, wód publicznych i praw prywatnych na wodach publicznych,

c) stosowanie wyjątkowych postanowień dla fortec, kolei żelaznych i dróg publicznych,

d) oznaczanie datków właścicieli gruntów nadbrzeżnych do kosztów regulacji,

e) wydawanie zarządzeń ograniczających użytkowanie gruntów celem ochrony od powodzi,

f) wydawanie orzeczeń co do wyjątkowego wywłaszczenia budynków, podwórz, ogrodów i cmentarzy, tudzież odebranie lub ograniczenie prawa piętrzenia wody w interesie rolnictwa,

g) wydawanie statutów przymusowych spółek wodnych i związków wałowych, zatwierdzanie zmiany tych statutów, rozwiązywanie przymusowych spółek wodnych i orzekanie, czy zachodzą warunki utworzenia spółki przymusowej,

h) wydawanie pozwoleń i zarządzeń co do zakładów na rzekach żeglownych i spławnych oraz co do zakładów o sile wodnej ponad 50 koni mechanicznych.

2) Załatwianie odwołań od orzeczeń starostów w sprawach wodno-prawnych,

3) Sprawy powiatowych wodnych komisji rewizyjnych,

4) Przeprowadzanie dochodzeń wodno-prawnych w sprawach zastrzeżonych kompetencji Urzędu Wojewódzkiego.

B) Sprawy meljoracyj podstawowych, a w szczególności:

1) opracowywanie preliminarzy budżetowych i planów prac,

2) sprawy statutów publicznych przedsiębiorstw meljoracyjnych i rozporządzeń wojewody w sprawie tych przedsiębiorstw,

3) kontrola projektów nadsyłanych do zatwierdzenia,

4) udział w czynnościach komisji dla badania projektów w terenie,

5) udział w czynnościach komisji kolaudacyjnych,

6) wykonywanie prac niezleconych starostwom (referatom meljoracyjnym),

C) Sprawy meljoracyj na obszarach objętych przebudową ustroju rolnego, a w szczególności:

1) opracowywanie preliminarzy budżetowych oraz planów prac meljoracyjnych i hydrotechnicznych,

2) zatwierdzanie projektów oraz zarządzanie wykonania robót na gruncie,

3) udział w czynnościach komisji kolaudacyjnych,

D) Sprawy popierania meljoracyj wodnych, a w szczególności:

- 1) zbieranie materiałów do opracowania ogólnego planu meljoracyjnego w województwach,
- 2) sprawy pomocy technicznej samorządom,
- 3) nadzór nad stanem utrzymania wykonanych przy pomocy funduszków publicznych robót meljoracyjnych,
- 4) ewidencja wykonywanych i wykonanych robót meljoracyjnych, podejmowanych przez Państwo, spółki wodne, związki wałowe na terenie województw,
- E) Sprawy nadzoru i inspekcji, a w szczególności:
 - 1) nadzór nad działalnością i pracami starostw (referatów meljoracyjnych) w sprawach wodnych i meljoracyjnych,
 - 2) bezpośrednia kontrola na gruncie prac, przeprowadzanych przez starostwa (referaty meljoracyjne), samorządy, spółki wodne i związki wałowe,
- F) Sprawy archiwalne i składnicy instrumentów meljoracyjnych, w szczególności:
 - 1) prowadzenie archiwum akt postępowania prawnego oraz projektów meljoracyj podstawowych,
 - 2) zaopatrywanie personelu meljoracyjnego w instrumenty i przybory meljoracyjne,
 - 3) ewidencja inwentarza meljoracyjnego.

Załącznik Nr. 2 do zarządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych
z dnia 19.III.1936 r. Nr. BP. XI-3/5.

*Podział województw środkowych i wschodnich na obwody
referentów meljoracyjnych.*

Siedziba urzędowa referenta meljoracyjnego (w starostwie)	Powiaty, wchodzące w skład obwodu.
--	---------------------------------------

Woj. Białostockie.

Białystok	białostocki, sokólski, wołkowyski, m. Białystok,
Bielsk Podl.	bielski,
Grodno	augustowski, grodzieński, suwalski,
Łomża	łomżyński, szczuczyński, wysoko-mazowiecki,
Ostrołęka	ostrołęcki, ostrowski.

Woj. Kieleckie.

Będzin	będziński, częstochowski, olkuski, zawierciański, m. Częstochowa, m. Sosnowiec,
--------	---

Kielce	jędrzejowski, kielecki, włoszczowski,
Opoczno	konecki, opoczyński,
Pinczów	miechowski, pińczowski, stopnicki,
Radom	iżdecki, kozienicki, radomski, m. Radom,
Sandomierz	opatowski, sandomierski,

Woj. Lubelskie.

Chełm	chełmski, krasnystawski, włodawski,
Lublin	janowski, lubelski, lubartowski, puławski, m. Lublin,
Łuków	garwoliński, łukowski, radzyński
Siedlce	białski, siedlecki, sokołowski, węgrowski,
Zamość	biłgorajski, hrubieszowski, tomaszowski, zamojski,

Woj. Łódzkie.

Kalisz	kaliski, turecki,
Konin	kolski, koniński,
Łódź	brzeziński, łączycki, łódzki, m. Łódź,
Piotrków	piotrkowski, radomszczański,
Sieradz	łaski, sieradzki, wieluński,

Woj. Warszawskie.

Ciechanów	ciechanowski, mławski, pultuski,
Łowicz	łowicki, rawski, skierniewicki,
Grodzisk Maz. (pow. błoński)	błoński, grójecki, sochaczewski,
Płock	gostyniński, płocki, płoński,
Przasnysz	makowski, przasnyski,
Sierpc	lipnowski, rypiński, sierpecki,
Warszawa	miński, radzyński, warszawski,
Włocławek	kutnowski, nieszawski, włocławski,

Woj. Nowogródzkie.

Baranowicze	baranowicki, słonimski,
Lida	lidzki, szczuczyński,
Nowogródek	nowogródzki, wołożyński,
Stołpce	nieświeski, stołpecki,

Woj. Poleskie.

Brześć	brzeski,
Kamień-Koszykarski	koszyrski,
Kobryń	kobryński,
Kosów	kosowski, prużański,
Pińsk	huniniecki, stoliński, piński.
Drohiczyn	drohicki.

Woj. Wileńskie.

Brasław	brasławski, święciański,
Głębokie	dziśnieński, postawski,
Wilejka	mołodecki, wilejski,
Wilno	oszmiański, wileńsko-trocki, m. Wilno,

Woj. Wołyńskie.

Dubno	dubieński, krzemieniecki,
Kowel	kowelski,
Luboml	lubomelski,
Łuck	horochowski, łucki,
Równe	rówieński, zdołbunowski,
Sarny	kostopolski, sarneński,
Włodzimierz	włodzimierski.

PISMO OKÓLNE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. BP. XI-3/2 z dnia 19 marca 1936 r.

*w sprawie utworzenia referatów meljoracyjnych
w starostwach.*

Za zgodą P. Ministra Spraw Wewnętrznych wyrażoną w piśmie z dnia 10 marca 1936 r. Nr. GL. 3c-6/6 zarządzam utworzenie z dniem 1 kwietnia 1936 r. *referatów meljoracyjnych* w starostwach do załatwiania spraw wodno-meljoracyjnych, wchodzących w zakres administracji rolnictwa i reform rolnych.

Osobne zarządzenia, które są przesyłane jednocześnie, regulują zasady załatwiania spraw w referatach meljoracyjnych, podział czynności tych referatów oraz oddziałów wodno-meljoracyjnych w urzędach wojewódzkich, obwody działania referatów meljoracyjnych, jakoteż przydział personelu meljoracyjnego do referatów meljoracyjnych i oddziałów wodno-meljoracyjnych.

W związku z powyższem proszę Pana Wojewodę o możliwie najrychlejsze wydanie potrzebnych zarządzeń, mających na celu uruchomienie referatów meljoracyjnych w starostwach w terminie przepisany. W szczególności proszę Pana Wojewodę o dołożenie wszelkich starań, aby personel referatów meljoracyjnych został bezwzględnie pomieszczony w budynkach starostw, a to ze względu na ograniczone kredyty, jakimi rozporządza Ministerstwo na ten cel. W poszczególnych wypadkach bezwarunkowej niemożliwości pomieszczenie referatów meljoracyjnych w budynkach starostw zechce Pan Wojewoda polecić wynajęcie odpowiedniego lokalu dla referatu i nadesłać niezwłocznie Ministerstwu zapotrzebowanie na kredyty, które zostaną pokryte z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej.

Wydatki na utrzymanie wspomnianych wyżej lokali oraz przybory kancelaryjne dla referatów meljoracyjnych w starostwach będą w roku budżetowym 1936/37 pokrywane z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej.

Zaznaczam, że przywiązują wielką wagę do należytej działalności referatów meljoracyjnych w starostwach, zwłaszcza w dziedzinie spełniania nadzoru nad utrzymaniem wykona-

nych urządzeń meljoracyjnych i wobec tego proszę Pana Wojewodę o otoczenie prac tych referatów specjalną opieką.

Minister: *J. Poniatowski*

Otrzymują: P. P. Wojewodowie: Warszawski, Kielecki, Lubelski, Białostocki, Łódzki, Nowogródzki, Poleski, Wołyński i Wileński.

26.

INSTRUKCJA MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 20 lutego 1936 r.

dla zarządów gmin w sprawie opłat od ogierów nieuznanych.

Na podstawie art. 12 ustawy z dnia 13 marca 1934 r., o nadzorze nad hodowlą koni (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 284) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Zarząd gminy obowiązany jest każdego roku w lutym wywieścić na obszarze gminy w siedzibach gromad w miejscach widocznych obwieszczenia o opłatach od ogierów nieuznanych (nieposiadających świadectw uznania).

Obwieszczenia te będą zawierały treść podaną w załączniku Nr. 1.

§ 2.

Opłacie w wysokości 50 zł. podlega każdy ogier nieuznany mający ukończone cztery lata z wyjątkiem ogierów, co do których posiadacze ich przedstawiają zaświadczenia, wydane przez:

- a) instytucje zarządzające próby dzielności koni, stwierdzające, że ogiery te są przygotowane w bieżącym roku kalendarzowym do prób dzielności, lub biorą udział w próbach dzielności, odbywających się zgodnie z przepisami o wyścigach konnych,
- b) właściwy okręgowy urząd górniczy, stwierdzające, że ogiery te pracują stale w kopalniach pod ziemią,
- c) kierownika zakładu naukowego lub leczniczego, stwier-

dzające, że ogiery te są używane do badan naukowych lub celów leczniczych w tych zakładach,

- d) starostę, stwierdzające, że ogiery te znajdują się w zwierzyniach jako okazy lub biorą udział w popisach na arenach cyrkowych,
- e) powiatowego lekarza weterynaryjnego, stwierdzające, że ogiery te z powodu podeszłego wieku lub wady organicznej nie mogą być trzebione bez narażenia w dużym stopniu na śmierć lub nieuleczalne kalectwo.

Wiek ogiera: liczy się od 1 stycznia roku, w którym ogier urodził się.

§ 3.

Zgłoszenia ogierów, podlegających opłacie, przyjmuje zarząd gminy. Wykonywanie tej czynności zarząd gminy może przekazać sołtysom. Zgłoszenia należy przyjmować zarówno pisemne jak i ustne. Na żądanie zgłaszającego zarząd gminy, względnie sołtys obowiązany jest wydać bezpłatnie zaświadczenie o dokonaniu zgłoszenia (zał. Nr. 2).

Zgłoszone ogiery zarząd gminy powinien niezwłocznie wpisać do wykazu ogierów, prowadzonego według wzoru ustalonego przez właściwą izbę rolniczą.

§ 4.

Każdego roku w czasie od 1 do 10 marca zarząd gminy powinien sprawdzić, czy wykazy zgodne są z rzeczywistym stanem ogierów w gminie, a w szczególności:

- 1) czy na obszarze gminy niema ogierów podlegających opłacie, które nie zostały umieszczone w wykazie; ogiery te należy wpisać do wykazu;
- 2) czy niektóre z ogierów umieszczonych w wykazie nie padły, nie zostały wytrzebione, zabite, pozbyte lub przeprowadzone na stały postój do innej gminy; ogiery te należy z wykazu wykreślić;
- 2) czy do wykazu ogierów, podlegających opłacie, nie wpisano omyłkowo ogierów wymienionych w § 2 niniejszej instrukcji; ogiery takie należy z wykazu wykreślić.

§ 5.

Niezwłocznie po dokonaniu sprawdzenia wykazu (§ 4) zarząd gminy winien przesłać posiadaczom ogierów, podlegających opłacie, z wyjątkiem wymienionych w ust. 3, przypomnienia (zał. 3) o obowiązku uiszczenia opłaty z pouczeniem, że opła-

ta ma być uiszczona do dn. 31 marca oraz, że w razie nieuiszczenia opłaty w tym terminie, opłata zostanie, zgodnie z obowiązującymi przepisami ściągnięta przymusowo z doliczeniem kosztów egzekucyjnych.

Jeżeli zarząd gminy stwierdzi, że na obszarze gminy znajdują się ogiery, podlegające opłacie, a nie wciągnięte do wykazu — powinien ogiery te do wykazu wpisać oraz przesłać posiadaczom tych ogierów przypomnienia stosownie do postanowienia ustępu poprzedniego.

Posiadaczom ogierów, co do których zarząd gminy otrzymał zawiadomienie ze starostwa, że z powodu ubóstwa wnieśli oni prośbę o wytrzebiecie ogierów na koszt Państwa, zarząd gminy nie wyśle przypomnienia o obowiązku uiszczenia opłaty, chyba, że otrzyma ze starostwa zawiadomienie, że prośba nie została uwzględniona.

Obowiązkiem gminy jest dopilnować, aby opłaty od ogierów, co do których starosta odrzucił prośbę o bezpłatne wytrzebiecie, ściągnięte zostały dodatkowo.

§ 6.

Na dowód uiszczenia opłaty zarząd gminy sporządzi pokwitowanie w trzech egzemplarzach przez kalkę (zał. Nr. 4). Pierwszy egzemplarz pokwitowania, napisany chemicznym ołówkiem, pozostaje w kwitarjusz, drugi winien być wydany uiszczającemu opłatę, trzeci — przesłany izbie rolniczej (§ 7).

Pokwitowanie powinno być wypełnione czytelnie i zaopatrzone w podpis osoby, przyjmującej opłatę oraz w odcisk pieczęci zarządu gminy. Druk pokwitowania zepsuty przy wypełnianiu należy pozostawić w kwitarjusz.

Wniesienie opłaty powinno być zaznaczone w wykazie ogierów.

§ 7.

Wpływy pieniężne powstałe z opłat, wniesionych do dnia 31 marca włącznie, zarząd gminy powinien, po potrąceniu na swą rzecz 25%, najpóźniej do dnia 30 kwietnia przekazać właściwej izbie rolniczej. Jednocześnie zarząd gminy powinien przesłać izbie rolniczej odpis wykazu ogierów, podlegających opłacie (§ 3 ust. 2), według stanu z dnia 31 marca oraz wtórniki pokwitowań.

W razie stwierdzenia po dniu 31 marca, że na obszarze gminy znajdują się ogiery nieuznane, podlegające opłacie, zarząd gminy powinien wciągnąć je do wykazu, przesłać ich posiada-

czom przypomnienie o obowiązku uiszczenia opłaty, wyznaczając do tego odpowiedni termin, nie dłuższy jednak, niż 14 dni.

Wpływy pieniężne z opłat wniesionych po dniu 31 marca, oraz wpływy uzyskane w drodze egzekucji tych opłat zarząd gminy powinien po potrąceniu na swą rzecz 25% przekazywać izbie rolniczej w końcu każdego miesiąca, dołączając wtórniki pokwitowań lub podając datę i numer aktu egzekucyjnego. Przekazując te wpływy, zarząd gminy obowiązany jest podać, od kogo i za jakie ogierzy opłata została ściągnięta.

§ 8.

Po dniu 31 marca, a najpóźniej do dnia 30 kwietnia, zarząd gminy powinien przesłać do właściwego urzędu skarbowego wnioski o wszczęcie egzekucji w stosunku do posiadaczy ogierów, podlegających opłacie, którzy opłaty nie uiszcili.

§ 9.

Zarząd gminy obowiązany jest przechowywać wykazy ogierów i kwitarjuszki według ogólnie obowiązujących w tym względzie zasad, a w każdym razie do czasu wpłacenia względnie ściągnięcia w drodze egzekucji opłaty lub umorzenia jej przez izbę rolniczą ostatniemu z zalegających płatników.

§ 10.

Koszty związane z wykonaniem niniejszej instrukcji pokrywają gminy z przypadających im 25% ogólnej sumy wniesionych opłat.

§ 11.

Instrukcja niniejsza obowiązuje na całym obszarze Państwa z wyjątkiem miast: Bydgoszczy, Częstochowy, Katowic, Krakowa, Lwowa, Łodzi, Poznania, Sosnowca, Warszawy i Wilna.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych

(—) J. Poniąkowski.

Załącznik Nr. 1.

OBWIESZCZENIE

o opłatach od ogierów nieuznanych.

Zarząd gminy..... podaje do wiadomości, że na podstawie ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o nadzorze nad hodowlą koni

(Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 284) oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 2 lipca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 339) będzie pobierana w roku... opłata od ogierów nieuznanych (nie posiadających świadectw uznania).

Opłacie w wysokości 50 zł. podlega każdy ogier nieuznany, mający ukończone cztery lata z wyjątkiem ogierów, co do których posiadacze ich przedstawią zaświadczenia, wydane przez:

- a) instytucje urządzające próby dzielności koni, stwierdzające, że ogiery te są przygotowywane w bieżącym roku kalendarzowym do prób dzielności lub biorą udział w próbach dzielności, odbywających się zgodnie z przepisami o wyścigach konnych.
- b) właściwy okręgowy urząd górniczy, stwierdzające, że ogiery te pracują stale w kopalniach pod ziemią,
- c) kierownika zakładu naukowego lub leczniczego, stwierdzające, że ogiery te są używane do badań naukowych lub leczniczych w tych zakładach,
- d) starostę, stwierdzające, że ogiery te znajdują się w zwierzyńcach jako okazy lub biorą udział w popisach na arenach cyrkowych,
- e) powiatowego lekarza weterynaryjnego, stwierdzające, że ogiery te z powodu podeszłego wieku lub wady organicznej nie mogą być trzebione bez narażenia w dużym stopniu na śmierć lub nieuleczalne kalectwo.

Wiek ogiera liczy się od 1 stycznia roku, w którym ogier urodził się.

Zarząd gminy zawiadamia, że:

- 1) posiadacze ogierów podlegających opłacie obowiązani są do dnia 1 marca zgłosić te ogiery do zarządu gminy, a do dnia 31 marca wniesć do kasy zarządu gminy opłatę w wysokości 50 zł.,
- 2) opłaty pobierane będą przez zarząd gminy począwszy od dnia 11 marca 19.... r.,
- 3) opłaty nieuiszczone do dnia 1 kwietnia 19.... r. będą, zgodnie z obowiązującymi przepisami, ściągnięte przymusowo z doliczeniem kosztów egzekucyjnych.

Posiadacze ogierów podlegających opłacie, którzy nie zgłoszą ich do Zarządu gminy, niezależnie od obowiązku uiszczenia opłaty w wysokości 50 zł., karani będą grzywną do 20 zł.

.....dnia 19 ... r.

Zarząd gminy.....
powiatu.....
Nr.....

Załącz. Nr. 2.

ZASWIADCZENIE.

P.....
zamieszkały w
zgłosił swego ogiera maści.....
lat....., podlegającego opłacie na zasadzie ustawy z dnia
13 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 284), na dowód
czego wydano niniejsze zaświadczenie.

....., dnia.....19.....r.

Podpis wydającego zaświadczenie

Zarząd gminy.....
powiatu.....
Nr.....

Załącz. Nr. 3.

PRZYPOMNIENIE.

Na zasadzie art. 6 ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o nadzorze nad hodowlą koni (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 284) Zarząd Gminy wzywa Pan.....
zamieszkałego w
do wpłacenia do dnia 31 marca 19.....r. 50 zł. należnych
z tytułu opłaty od ogiera nieuznanego za rok 19.....r.

W razie nieuiszczenia opłaty do dnia 31 marca 19.....r.
zostanie ona zgodnie z obowiązującymi przepisami ściągnięta,
przymusowo z doliczeniem kosztów egzekucyjnych.

....., dnia.....19.....r.

M. P.

Przełożony gminy
(podpis)

Zarząd gminy.....
powiatu

Zał. Nr. 4.

POKWITOWANIE Nr.

P.

zamieszkały w

dn.

wpłacił do Zarządu gminy tytułem:

1) opłaty od ogiera nieuznanego

dowód tożsamości Ser..... Nr.

za rok 19..... zł.....

2) odsetek za zwłokę zł.....

Razem zł.....

Zasada: ustawa z dn. 13 marca 1934 r. o nadzorze nad hodowlą koni (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 284).

Przełożony gminy

(Podpis)

Sekretarz

(Podpis)

INSTRUKCJA

z dnia 21 grudnia 1935 r.

w sprawie postępowania przy przejmowaniu gruntów za niektóre należności pieniężne.

(Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28.X. 1933 r. o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 658) oraz przepisy wykonawcze (Dz. U. R. P. Nr. 5/1934 r., poz. 35 i 36).

§ 1.

Na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. mogą ulec przejęciu za niektóre należności pieniężne:

A. Grunty, wchodzące w skład nieruchomości ziemskich, o ile właściciel posiada na terenie całego Państwa conajmniej 200 ha gruntów.

Przez obszar powyższy rozumieć należy nietylko użytki rolne, ale całą powierzchnię nieruchomości (grunty orne, łąki, pastwiska, lasy, wody, tereny zabudowane, drogi, rowy, nieużytki i t. d.) w/g zapisów, figurujących w księgach hipotecznych, o ile nie ma innych bardziej miarodajnych danych w posiadaniu Urzędu Wojewódzkiego (dostarczonych ewentualnie przez właściciela nieruchomości).

Norma 200 ha nie ma zastosowania, jeżeli nieruchomość ziemską położoną jest w granicach administracyjnych lub sferze interesów miast.

Podanej wyżej normy 200 ha nie należy uważać za dolną granicę obszaru, jaki ma pozostać przy właścicielu na wypadek zastosowania do jego nieruchomości akcji przejęcia. Obszar 200 ha, wymieniony w art. 2 dotyczy tylko stanu posiadania właściciela na terenie Państwa w chwili wszczęcia postępowania o przejęciu gruntów. W wypadku znacznych zaległości może być przejęta nawet cała nieruchomość, o ile zachodzą inne warunki, wymagane rozporządzeniem.

B. Grunty niezabudowane, położone w granicach administracyjnych lub sferze interesów mieszkaniowych miast, niezależnie od obszaru gruntów, posiadanych przez właściciela na terenie Państwa. Tutaj więc chodzi o grunty niezabudowane, położone przy ulicach i drogach, objętych prawomocnym planem zabudowania, a w miastach, nieposiadających planu zabudowania — o grunty położone w obrębie bloków budowlanych lub

przylegających w pasie szerokości 70 m do istniejących dróg publicznych lub ulic.

Sferę interesów mieszkaniowych miast: Warszawy, Krakowa, Lwowa, Łodzi, Poznania, Lublina, Bydgoszczy, Sosnowca i Wilna określają przepisy cz. 1 art. 7 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1). W celu określenia sfery interesów mieszkaniowych innych miast, jeżeli sfera ta nie została dotychczas określona rozporządzeniami Min. Rolnictwa i Reform Rolnych, należy stosować przepisy § 13 rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 7-go czerwca 1930 r., wydane go w porozumieniu z Ministrami Robót Publicznych i Spraw Wewnętrznych w sprawie przeznaczenia i parcelacji gruntów, położonych w sferze interesów mieszkaniowych miast i ośrodków przemysłowo-fabrycznych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 430).

§ 2.

Przejęciu ulegają grunty za zaległe należności z tytułu:

1) podatków i innych danin publicznych, państwowych i samorządowych,

2) pożyczek, udzielonych przez Państwo,

3) pożyczek długoterminowych, udzielonych przez banki państwowe lub instytucje kredytu długoterminowego,

4) świadczeń na rzecz instytucyj ubezpieczeń społecznych.

A. O ile wymienione pod 1, 2, 3 i 4 należności posiadają — jak tego wymaga część 1-sza art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. — przywilej zaspokojenia z nieruchomości z pierwszeństwem przed innemi obciążeniami ujawnionemi w księgach hipotecznych lub zapisane są w księgach na pierwszym i bezpośrednio na dalszych miejscach — to za te należności grunty mogą być przejmowane bez względu na to, w jakim okresie czasu należności te powstały i bez względu na ich wysokość. Może być za nie przejęta nawet cała nieruchomość ziemską.

Za należności uprzywilejowane z mocy szczególnych przepisów prawnych (art. 800 K. P. C.) należy uważać:

a) podatki i inne daniny publiczne należne z nieruchomości za ostatnie 2 lata przed wydaniem decyzji o wszczęciu postępowania w celu przejęcia gruntów, a mianowicie podatki: gruntowy, od nieruchomości, od placów budowlanych oraz dodatki komunalne do tych podatków;

b) podatek majątkowy (art. 57 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 746); natomiast nie posiadają przywileju pierwszeństwa podatki i inne daniny publiczne wymienione pod a), należne z nieruchomości za okres wcześniej-

szy niż 2 lata oraz wszelkie inne podatki, a w szczególności: dochodowy, przemysłowy wraz z dodatkiem komunalnym, spadkowy;

c) należności instytucyj ubezpieczeń społecznych z tytułu ubezpieczenia pracowników za ostatni rok przed wydaniem decyzji o wszczęciu postępowania w celu przejęcia gruntów (art. 800 p. 4 K. P. C.);

d) należności banków państwowych i instytucyj kredytu długoterminowego z tytułu pożyczek długoterminowych.

B. O ile wymienione w p. 1 należności nie posiadają przywileju pierwszeństwa, ani nie są zapisane w księgach hipotecznych na pierwszym i bezpośrednio na dalszych miejscach, a powstały, jak przewiduje część 2 art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. z tytułu podatków i innych danin publicznych i stały się płatne przed dniem 1 stycznia 1933 r. to grunty mogą być przejmowane tylko za takie należności, które mieszczą się wraz ze wszystkimi poprzedzającymi obciążeniami (nie wyłączając należności uprzywilejowanych i kaucyj) w granicach $\frac{2}{3}$ wartości przejmowanej nieruchomości, przyczem obojętne jest na którym miejscu hipotecznem należności te się znajdują. W tych przypadkach można więc przejmować grunty:

a) za całą sumę należności, o ile mieści się ona wraz z poprzedzającymi obciążeniami w granicach $\frac{2}{3}$ wartości nieruchomości;

b) jeżeli cała suma należności nie mieści się w granicach określonych w p. a) grunty przejmować można tylko za taką część należności, która wraz z poprzedzającymi obciążeniami mieści się w granicach $\frac{2}{3}$ wartości nieruchomości.

Akcję przejęcia w stosunku do tych ostatnich należności można prowadzić, o ile należności te są zhipotekowane.

Wysokość obciążeń hipotecznych, poprzedzających należność, która ma być zaspokojona w trybie przejęcia gruntów, należy ustalać w/g zapisów figurujących w księgach hipotecznych. Jeżeli jednak Urząd Wojewódzki (nie dotyczy to województw, na terenie których obowiązuje kodeks cywilny niemiecki) jest w posiadaniu miarodajnych danych, stwierdzających, że suma pożyczki instytucji kredytu długoterminowego, pozostająca do uregulowania, wskutek częściowej amortyzacji jest mniejsza od sumy ujawnionej w księdze hipotecznej, to przy ustalaniu wysokości obciążeń, o których mowa wyżej, może oprzeć się na posiadanych materiałach.

Przez pojęcie zaległe należności z tytułu podatków i innych danin publicznych, państwowych i samorządowych rozumieć należy wszelkiego rodzaju zobowiązania płatników wobec Skarbu Państwa, wynikające z tytułu podatków i innych danin publicz-

nych, a więc oprócz właściwych podatków i innych danin także i odsetki, kary za zwłokę, grzywny, koszty egzekucyjne i t. p. należności. Wierzytelności b. ros. Banku Szlacheckiego oraz b. ros. Banku Włościańskiego, a także należności z tytułu rent Banku Rentowego oraz z tytułu pożyczek Komisji Kolonizacyjnej uznać należy za pożyczki udzielone przez Państwo, stąd więc do tego rodzaju należności będą miały zastosowanie przepisy zawarte w cz. 1 art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28.X.1933 r. oraz postanowienia ustępu A niniejszego paragrafu.

Zakredytowane należności z tytułu scalenia gruntów, znoszenia służebności i t. p. nie mają charakteru pożyczek udzielonych przez Państwo, wobec czego nie mogą ulec zaspokojeniu w drodze przejęcia gruntów.

Z nieruchomości niehipotekowanych mogą być przejmowane grunty tylko za należności uprzywilejowane. Na przejęcie gruntów w myśl przepisów art. 6 rozporządzenia z dnia 28.X. 1933 r. w rozmiarze przekraczającym równowartość należności należy uzyskać zgodę właściwego Ministerstwa.

§ 3.

Akcja przejmowania za należności powstałe z tytułu podatków i innych danin publicznych, państwowych i samorządowych może być wszczęta tylko w wypadkach:

a) gdy wszczęcie postępowania celem przejęcia gruntów poprzedziła bezskuteczna egzekucja z majątku ruchomego dłużnika lub, gdy na podstawie zachodzących okoliczności izba skarbową przewiduje, że wdrożenie egzekucji z majątku ruchomego dłużnika pozostanie bez skutku;

b) gdy płatnik nie zapłacił 2 kolejnych rat, przypadających od niego według rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25.XI.1933 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o ulgach w spłacie zaległości podatkowych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 731), zmienionego rozporządzeniem Ministra Skarbu z dn. 20.IX.1934 r. wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 816), o ile płatnik nie zrezygnował zupełnie z ulg przyznanych mu wspomnianymi wyżej rozporządzeniami i o ile o rezygnacji tej oraz o chęci korzystania z ulg określonych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dn. 15.IV.1935 r. o ulgach w spłacie zaległości podatkowych (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 225) nie zawiadomił pisemnie właściwej władzy skarbowej w terminie przewidzianym w § 13 powołanego rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 15.IV.1935 r.;

c) w przypadkach nieobjętych punktem a) i b) stosownie

do uznania Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

O ile urząd wojewódzki uzna, iż wskazane byłoby wszczęcie akcji przejęcia gruntów w wypadkach nieobjętych punktami a) i b) — winien wystąpić do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z odpowiednim wnioskiem w sprawie uzyskania zgody (w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i Spraw Wewnętrznych) na wszczęcie postępowania.

Jeżeli zaległość uzasadniająca wszczęcie postępowania powstała z tytułu podatku, daniny publicznej lub pożyczki udzielonej przez Państwo — postępowanie może być zastosowane do całej sumy ciężających na nieruchomości podatków, danin publicznych i pożyczek udzielonych przez Państwo.

Przepis powyższy rozumieć należy w ten sposób, że o ile nieruchomość obciążona jest należnościami z tytułu podatków, danin publicznych lub pożyczek udzielonych przez Państwo, warunki zaś przejęcia gruntów powstały wyłącznie w stosunku do jednej z tych należności, to gdyby nawet właściciel pozostałe należności płacił w wyznaczonych terminach można przejąć grunty nie tylko za zaległość uzasadniającą wszczęcie postępowania, lecz za całą sumę ciężających na nieruchomości podatków, danin publicznych i pożyczek udzielonych przez Państwo.

Przepis ten nie uchyla postanowień zasadniczych, zawartych w § 2 p. B, dotyczących należności nieuprzywilejowanych oraz figurujących w księgach hipotecznych nie na pierwszym lub bezpośrednio dalszych miejscach, a powstałych z tytułu podatków i innych danin publicznych, płatnych przed dniem 1 stycznia 1933 r.

§ 4.

Akcja przejmowania za należności powstałe z tytułu pożyczek, udzielonych przez Państwo, pożyczek długoterminowych, udzielonych przez banki państwowe lub instytucje kredytu długoterminowego oraz świadczeń na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych może być wszczęta, jeżeli należność nie została uiszczona w ciągu 12 miesięcy po terminie płatności; jeżeli termin płatności uległ odroczeniu lub należność została rozłożona na raty, postępowanie może być wszczęte po upływie 6 miesięcy od terminu, w którym przypada płatność odroczonej należności lub jej raty.

Jeżeli podane wyżej terminy upłynęły w stosunku do jednej z należności, postępowaniem mogą być objęte pozostałe wymagalne już należności, choćby w stosunku do nich terminy te nie upłynęły.

W przypadkach, w których skutek niepłacenia rat pożyczek,

czek, udzielonych przez banki państwowe lub instytucje kredytu długoterminowego, stał się wymagalny kapitał pożyczki, zaległe raty oraz kapitał pożyczki mogą być objęte jednym postępowaniem.

§ 5.

Postępowanie celem przejęcia gruntów nie może być wszczęte, o ile nieruchomości poddana jest egzekucji, a mianowicie od chwili wniesienia do hipoteki ostrzeżenia o wszczęciu egzekucji do uprawomocnienia się wyroku przysądżającego prawo własności na rzecz nabywcy lub do chwili umorzenia postępowania egzekucyjnego. Przez egzekucję nie należy rozumieć przymusowego zarządu, przewidzianego w art. 758 — 788 Kodeksu Postępowania Cywilnego.

Rygor art. 18 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28.X.1933 r. odnoszą się do każdej egzekucji z nieruchomości bez względu na to, kto i za jakie należności wszczął egzekucję.

Poddanie nieruchomości egzekucji po wszczęciu postępowania celem przejęcia gruntów nie wstrzymuje akcji przejęcia. Postanowienia o zawieszeniu postępowania (art. 18 ust. 2 rozp. z dnia 28.X.1933 r.) do czasu zakończenia postępowania egzekucyjnego wydaje wojewoda w granicach swobodnego uznania po uprzednim porozumieniu się z dyrektorem izby skarbowej.

Gdy wszczęcie lub kontynuowanie postępowania celem przejęcia gruntów stanie się znów aktualne wskutek umorzenia egzekucji, należy niezwłocznie podjąć dalsze czynności. Aby uniknąć zwłoki w załatwieniu sprawy należy każdorazowo informować się o przebiegu licytacji u czynników prowadzących egzekucję (komornik, T. K. Z., P. B. R. i t. p.), nie czekając na zawiadomienie o wynikach licytacji.

Postępowanie celem przejęcia gruntów nie może być wszczęte również z chwilą otwarcia postępowania układowego (art. 73 i 75 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24.X.1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych — Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841). Z chwilą tą ulega zawieszeniu omawiane postępowanie, o ile już zostało wszczęte (cz. 5 art. 75 cytowanego wyżej rozporządzenia z dnia 24.X.1934 r.).

§ 6.

Postępowanie celem przejęcia gruntów może być wszczęte:

1) z inicjatywy władz skarbowych za zaległości podatkowe,

2) na żądanie wierzycieli, wymienionych w pkt. 2, 3 i 4 § 2.

Jednak o ile przejęcie gruntów jest szczególnie wskazane ze względów ogólnopństwowych lub ze względu na specjalne warunki lokalne (np. konieczność uzupełnienia gospodarstw w związku ze scaleniem), pożądanę jest, aby urząd wojewódzki po zebraniu materiałów cyfrowych, dotyczących danego obiektu, przedstawił sprawę właściwym władzom skarbowym do rozważenia, czy nie uznałyby za możliwe opracowanie odpowiedniego wniosku.

W wypadku wpłynięcia wniosku do urzędu wojewódzkiego o wydanie decyzji o wszczęciu postępowania, urząd wojewódzki może wydać decyzję o wszczęciu postępowania bez specjalnej na to w każdym konkretnym wypadku zgody Ministerstwa.

§ 7.

Wierzyciele, którzy zamierzają pokryć swoje należności w trybie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28. X.1933 r., winni wnioski o wszczęcie postępowania kierować do właściwej izby skarbowej.

Jeżeli postępowanie ma być wszczęte z inicjatywy władz skarbowych, urząd skarbowy, na rachunku którego znajdują się zaległości, przedstawia odpowiedni wniosek przełożonej izbie skarbowej. Jeżeli przełożona izba skarbową nie jest właściwa, przesyła wniosek urzędu skarbowego po zatwierdzeniu do właściwej izby skarbowej do dalszego postępowania w myśl podanych przepisów.

Wnioski o wszczęcie postępowania winny zawierać wszelkie dane potrzebne do wszczęcia postępowania, a w szczególności stwierdzenie, że nieruchomość nie jest poddana egzekucji, nazwę i siedzibę interesowanego wierzyciela, imię, nazwisko i miejsce zamieszkania dłużnika (właściciela nieruchomości), oznaczenie hipoteczne nieruchomości oraz zestawienie w formie wykazu wszystkich należności głównych i ubocznych z podaniem ich rodzaju i wysokości, zapadłych odsetek, obliczonych dla wszystkich należności do ściśle określonego dnia i t. p.

Wskazane jest, aby do wniosku dołączony został pełny wyciąg wykazu hipotecznego nieruchomości. O ile wyciąg powyższy nie zostanie do wniosku dołączony, dla ustalenia danych niezbędnych do wszczęcia postępowania (hipoteczne zabezpieczenie należności nieuprzywilejowanych, wysokość poprzedzających obciążeń i t. p.), urząd wojewódzki winien wykorzystać odpowiednie materiały, znajdujące się w aktach innych spraw lub też zebrać stosowne informacje w hipotece (np. przez poczynienie odpowiednich notatek przez delegowanego urzędnika).

Banki państwowe, instytucje kredytu długoterminowego

oraz instytucje ubezpieczeń społecznych winny do wniosków dołączać ponadto krótkie sprawozdanie z przebiegu i wyniku porozumienia z dłużnikiem (właścicielem nieruchomości), któremu instytucje te wyznaczyły termin nie krótszy, niż 30 dni do wypowiedzenia się w sprawie zamierzonego przejęcia gruntów.

Porozumienie wyżej wymienionych instytucyj z dłużnikiem nie oznacza bynajmniej konieczności uzyskania zgody właściciela (dłużnika) na wszczęcie postępowania na wniosek instytucyj, czy też na przyłączenie się tych instytucyj do zamierzonego postępowania. Porozumienia ma jedynie na celu zawiadomienie właściciela nieruchomości o stanowisku i zamierzeniach instytucji i ewentualne umożliwienie mu spłaty zobowiązań dla uniknięcia akcji przejmowania gruntów. Sprzeciw właściciela nieruchomości, gdyby nawet miał miejsce, nie posiada żadnego znaczenia prawnego, stąd więc nie może stanowić przeszkody do wszczęcia postępowania na wniosek instytucji, lub też przyłączenia się instytucji do projektowanego postępowania.

§ 8.

Izba skarbową po otrzymaniu wniosku od jednego z wierzycieli wzywa pozostałych wierzycieli do wypowiedzenia się w ciągu dni 14 od dnia następnego po doręczeniu wezwania, czy w celu pokrycia swoich należności przyłączają się do zamierzonego postępowania. Równocześnie bada stan zaległości dłużnika z tytułu podatków i innych danin państwowych celem ewentualnego przyłączenia się ze swej strony do zamierzonego postępowania.

Podany wyżej termin 14-dniowy przeznaczony jest jedynie na odpowiedź, czy wierzyciel przyłącza się do zamierzonego postępowania, czy nie. W wypadku pozytywnym wierzyciel winien ponadto nadesłać w terminie późniejszym, nie naruszając terminu przewidzianego w § 7, krótkie sprawozdanie z przebiegu i wyniku porozumienia z dłużnikiem (właścicielem nieruchomości).

Jeżeli nieruchomość obciążona jest pożyczką, udzieloną przez Państwo, należy wezwanie, o którym mowa wyżej, doręczać władzy, dysponującej należnościami z tytułu pożyczek.

Po bezskutecznym upływie terminu lub po otrzymaniu odpowiedzi od zainteresowanych wierzycieli, dyrektor izby skarbowej skierowuje do właściwego wojewody łączny wniosek o wszczęcie postępowania celem przejęcia gruntów.

Wniosek ten winien zawierać dane wymienione w § 7-ym z wyszczególnieniem oddzielnie należności uprzywilejowanych i oddzielnie nieuprzywilejowanych.

§ 9.

Przed wydaniem decyzji o wszczęciu postępowania urząd wojewódzki winien zorientować się co do charakteru i rodzaju gruntów, które mają ulec przejęciu oraz zbadać, czy grunty te będą mogły być w sposób celowy i racjonalny zużytkowane lub rozdysponowane. O ile projektowany do przejęcia teren stanowią lasy, konieczne jest przed wydaniem decyzji o wszczęciu postępowania zasięgnięcie opinii właściwej dyrekcji lasów państwowych. W szczególności akcja przejęcia winna być wszczęta, gdy za należności pieniężne może być przyjęty:

a) obszar gruntów, nadających się na parcelację,

b) obszar leśny, nadający się według opinii właściwej dyrekcji lasów państwowych do gospodarowania przez organa państwowe,

c) obszar gruntów, których przejęcie z jakichkolwiek względów jest specjalnie pożądane i uzasadnione,

d) większy obszar nieużytków, który nadaje się do zmeljorowania lub do zalesienia i może być racjonalnie wykorzystany przez Państwo,

e) obszar gruntów, położonych w granicach lub w sferze interesów mieszkaniowych miast, o ile wymagają tego interesy tych miast.

§ 10.

Przejęcia gruntów zasadniczo należy zaniechać, gdyby mógł być przejęty:

a) stosunkowo drobny obszar gruntów tak, że koszty postępowania byłyby niewspółmiernie wielkie w porównaniu z wartością gruntów oraz korzyścią, jaką będzie można osiągnąć z ich przejęcia i rozparcelowania,

b) obszar nadmiernie (w stosunku do wartości) obciążony z tytułu segregacji pożyczki instytucji kredytu długoterminowego dokonanej w myśl przepisów § 13, a to według prowizorycznych obliczeń urzędu wojewódzkiego,

c) las, nienadający się według opinii właściwej dyrekcji lasów państwowych do gospodarowania przez organa państwowe,

d) nieużytek, który nie będzie mógł być należycie wykorzystany, czy rozdysponowany przez Państwo.

§ 11.

Decyzję o wszczęciu postępowania w celu przejęcia gruntów wydaje wojewoda na wniosek dyrektora izby skarbowej.

W decyzji o wszczęciu postępowania winna być podana suma należności, za którą mają być przejęte grunty. Jeżeli wysokość tej sumy uzależniona jest od przeprowadzenia szacunku nieruchomości, t. zn. w wypadkach, gdy przejęciu ulegają grunty za należności, które powstały z tytułu podatków i innych danin publicznych, płatnych przed dniem 1 stycznia 1933 r., a nie posiadają przywileju zaspokojenia z nieruchomości z pierwszeństwem przed innymi obciążeniami, ujawnionymi w księgach hipotecznych lub nie są zapisane w księgach hipotecznych na pierwszym i bezpośrednio na dalszych miejscach (§ 2 p. B), w decyzji należy podawać sumę, za jaką zamierza się przejąć grunty z zaznaczeniem, że ostateczna wysokość sumy, za jaką mają być przejęte grunty, uzależniona jest od przeprowadzenia szacunku nieruchomości.

W decyzji powinna być wskazana tylko suma tych należności, za którą mają być przejęte grunty. Stąd więc niewłaściwe byłoby podawanie w decyzji np. części wierzytelności instytucji kredytu długoterminowego, które przypadną w drodze segregacji w myśl § 13. Kary za zwłokę, tudzież odsetki, przypadające od należności, za które mają być przejęte grunty, pobiera się do dnia, w którym wydana jest decyzja o wszczęciu postępowania. Po tej dacie w razie przejęcia gruntów dalszy bieg kar i odsetek ustaje.

Decyzję o wszczęciu postępowania należy doręczać właścicielowi nieruchomości, wierzycielom uczestniczącym w postępowaniu, pozostałym wierzycielom hipotecznym, o ile w księdze lub w aktach hipotecznych ujawnione jest dokładne miejsce ich zamieszkania.

§ 12.

Na podstawie decyzji wojewody o wszczęciu postępowania urząd wojewódzki wnosi do księgi hipotecznej nieruchomości ostrzeżenie z tym skutkiem, że w dalszem postępowaniu uwzględniony będzie taki stan prawny nieruchomości, jaki istniał w chwili wpisania ostrzeżenia.

W treści ostrzeżenia winna być podana suma należności, za którą przejmują się grunty. Jeżeli suma ta nie jest w chwili wpisu ostrzeżenia ustalona, należy podać w ostrzeżeniu maksymalną wysokość, jaką suma ta może osiągnąć.

W wypadku zawieszenia postępowania ostrzeżenie, o którym mowa wyżej, nie ulega wykreśleniu z wykazu hipotecznego. Ostrzeżenie to winno ulec wykreśleniu po zakończeniu lub umorzeniu postępowania. Po wydaniu przez wojewodę decyzji o wszczęciu postępowania w celu przejęcia gruntów, nie mogą być, bez porozumienia z urzędem wojewódzkim, udzielane przez

starostę zezwolenia z art. 65 względnie 62 ustawy z dnia 28.XII 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) na przystąpienie do parcelacji gruntów, których decyzja ta dotyczy.

§ 13.

O ile nieruchomość obciążona jest wierzytelnościami instytucji kredytu długoterminowego, urząd wojewódzki zażąda od instytucji ustalenia, czy wskutek przejęcia gruntów zabezpieczenie tych wierzytelności mogłoby zmniejszyć się poniżej norm dopuszczalnych w myśl statutu i przepisów szacunkowych oraz czy w związku z tem zachodzi konieczność segregacji wierzytelności pomiędzy przejmowaną, a pozostałą częścią nieruchomości.

Aby umożliwić instytucji kredytu długoterminowego zajęcie stanowiska w tej sprawie, należy odrazu podać instytucji dane orjentacyjne, dotyczące wysokości należności ulegających zaspokojeniu w drodze przejęcia gruntów, oraz obszaru i położenia gruntów projektowanych do przejęcia.

Jednocześnie należy prosić instytucję, aby w razie konieczności segregacji ustaliła, w jakiej wysokości zamierza w tym wypadku obciążyć swą wierzytelnością grunty przejmowane przez Państwo, a to z uwagi na konieczność uwzględnienia tej sumy w szacunku (art. 5 cz. 1 rozp. z dnia 28.X.1933 r.).

Segregacji wierzytelności instytucji kredytu długoterminowego dokonywują instytucje kredytu długoterminowego na żądanie urzędu wojewódzkiego. Segregacja winna być dokonana w ciągu miesiąca od daty dostarczenia instytucji kredytu długoterminowego tych wszystkich danych, które w myśl przepisów obowiązujących tę instytucję potrzebne są do sporządzenia segregacji.

W wypadku, gdy stanowisko instytucji co do konieczności segregacji, względnie sam projekt segregacji, dokonany przez instytucję kredytu długoterminowego, był zdaniem urzędu wojewódzkiego niezgodny z przepisami statutu, obowiązującego instytucję, konieczne jest przedstawienie sprawy segregacji Ministerstwu Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 14.

Po wydaniu decyzji o wszczęciu postępowania należy przystąpić do oszacowania gruntów. Szacunku gruntów przejmowanych oraz szacunku nieruchomości, z której przejmuje się grunty, dokonywa biegły, którego wyznacza wojewoda z pośród biegłych sądowych dla okręgu sadu apelacyjnego, w którym poło-

zona jest nieruchomości. Biegłego należy wyznaczać każdorazowo do każdej poszczególnej sprawy przejęcia (przyczem jednak dla wszystkich spraw może być wyznaczony ten sam biegły).

Do szacunku drzewostanów może być powołany specjalny biegły, którego wyznacza wojewoda na wniosek właściwego dyrektora lasów państwowych. W wypadku, gdy szacunek drzewostanów będzie przeprowadzony według metody rentowności (§ 13 rozporządzenia wykonawczego z dnia 12.I 1934 r.) powołanie takiegoż biegłego jest konieczne.

Pożądane jest, aby przed rozpoczęciem pracy przez biegłego określone zostały w porozumieniu z nim terminy wyjazdów w z wiązku z dokonaniem szacunku. Przy czynnościach biegłego na gruncie obecna jest komisja szacunkowa, składająca się z 3-ch członków, z których dwóch wyznacza wojewoda, jednego zaś dyrektor właściwej izby skarbowej. Z pośród członków wyznaczonych przez wojewodę conajmniej jeden winien być urzędnikiem działu administracji rolnictwa i reform rolnych, drugiego zaś członka może wojewoda powołać z pośród urzędników innych działów, bądź z pośród funkcjonariuszów biura wojewódzkiego do spraw finansowo-rolnych; w przypadku szacowania drzewostanów — drugiego członka wyznacza wojewoda z pośród urzędników terytorjalnie właściwej dyrekcji lasów państwowych, na wniosek dyrektora lasów państwowych.

Skład komisji szacunkowej winien być tak ustalony, aby członkowie jej posiadali dostateczne kwalifikacje; skład komisji winien być ten sam przy wszystkich czynnościach szacunkowych, dotyczących danego obiektu, a nie inny przy szacowaniu lasów, a inny przy szacowaniu gruntów ornych i t. p. Przewodniczącym komisji jest wyznaczony przez wojewodę urzędnik działu administracji rolnictwa i reform rolnych. Dla zachowania jednolitej zasady oszacowania wskazane byłoby, aby we wszystkich komisjach szacunkowych brał udział ten sam urzędnik administracji rolnictwa i reform rolnych.

Do zakresu działania komisji szacunkowej należy:

- 1) przedstawienie uzasadnionego wniosku co do wyboru gruntów, które mają być przejęte
- 2) opracowanie na podstawie szacunku, dokonanego przez biegłego, wniosku co do wysokości szacunku gruntów.

Przy wyborze granic komisja winna mieć na uwadze okoliczność, aby grunty zaprojektowane do przejęcia mogły być należycie wykorzystane. O ile więc przejmowane grunty nie będą przeznaczone na specjalne cele, a zasadniczo zostaną wykorzystane na cele parcelacyjne, należy zwracać uwagę, aby nie były obciążone kapitałnemi budynkami (np. gorzelnie, pałace). Komisja szacunkowa winna dokonywać na gruncie jedynie czynności szacunkowe. Prace komisji, poświęcone obliczeniom oraz

opracowaniu wniosków, mogą odbywać się poza granicami majątku, z którego przejmuję się grunty np. w urzędzie wojewódzkim.

Przewodniczącemu, członkom komisji szacunkowej oraz biegłym, będącym funkcjonariuszami państwowymi, przysługują za udział w pracach tej komisji należności według zasad i norm określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28.III 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 320), a o ile chodzi o funkcjonariuszów administracji i lasów państwowych — w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 19.XII 1934 r. (Monitor Polski z 1935 r. Nr. 8, poz. 11) dla stanowisk, jakie zajmują odnośni funkcjonariusze państwowi, wchodzący w skład komisji.

Biegłym, nie będącym funkcjonariuszami państwowymi, należy za prace w tej komisji wypłacać należności, stosując analogiczne zasady określone w §§ 11 — 14 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 1932 r. o należnościach świadków, biegłych (tłumaczy) i stron w sprawach cywilnych (Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 944). Niezależnie od należności biegłego, przewidzianej w § 12 cytowanego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości — urząd wojewódzki winien ustalić wynagrodzenie za wykonaną przez biegłego pracę (§ 13 tegoż rozporządzenia) w wysokości nieprzekraczającej następujących norm:

1) za operat szacunkowy użytków rolnych w obiektach do 500 ha — 150 zł, do 1000 ha — 200 zł, do 2000 ha — 300 zł, ponad 2000 ha — 300 zł oraz za każde rozpoczęte 500 ha ponad 2000 ha — 50 zł,

2) za operat szacunkowy lasu w obiektach do 500 ha — 20 gr za 1 ha, za każdy następny hektar powyżej 500 ha w obiektach do 1000 ha — 15 gr, ponad 1000 ha — 10 gr. Wyższe wynagrodzenie może być przyznane biegłym jedynie po uzyskaniu na to zgody Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

Przed powierzeniem pracy biegłemu, niezbędne jest porozumienie się z nim co do wysokości wynagrodzenia.

§ 15.

O terminie zjazdu na grunt biegłego oraz komisji szacunkowej urząd wojewódzki zawiadamia właściciela nieruchomości conajmniej na 14 dni przed tym terminem.

Jeżeli nieruchomość, w której przejmuję się grunty, obciążona jest wierzytelnością instytucji kredytu długoterminowego, urząd wojewódzki zawiadamia o terminie czynności szacunkowych właściwą instytucję, która uprawniona jest do delegowa-

nia swego przedstawiciela celem uczestniczenia przy czynnościach szacunkowych.

§ 16.

Właściciele nieruchomości oraz wierzyciele hipoteczni, zarówno uczestniczący w postępowaniu, jak i pozostali, mogą być obecni przy czynnościach szacunkowych i mają prawo zgłaszać wnioski co do wyboru i oszacowania gruntów, a przedstawiciel instytucji kredytu długoterminowego wnioski w przedmiocie ustalenia szacunku.

Jeżeli wnioski te nie będą uwzględnione przez komisję, winny być przedstawione wojewodzie wraz z wnioskiem komisji co do ustalenia szacunku.

Czynności szacunkowe, z wyjątkiem szacunku drzewostanów, nie mogą być dokonywane w porze zimowej.

W czasie dokonywania szacunku przez biegłego, winni być obecni na gruncie przynajmniej dwaj członkowie komisji szacunkowej. Pożądane jest jednak, aby w czasie tych czynności byli obecni na gruncie wszyscy trzej członkowie komisji szacunkowej.

Równocześnie mierniczy z polecenia urzędu wojewódzkiego

a) sporządzi odrys z planów majątku lub szkic odręczny w wypadku, gdy brak planów; odrys lub szkic stanowić będzie załącznik do protokołu komisji szacunkowej, ilustrujący położenie terenu zaprojektowanego do przejęcia,

b) oznaczy na gruncie palikami ustalone przez komisję szacunkową poszczególne klasy użytków na terenie zaprojektowanym do przejęcia,

c) uwidocznili na odrysie (szkicu) przybliżony przebieg linii klasyfikacyjnych w poszczególnych użytkach.

Wymieniony wyżej odrys (szkic) służyć będzie jako materiał orientacyjny przy późniejszym dokonywaniu ścisłych pomiarów gruntów, zaprojektowanych do przejęcia.

Dokonywanie nowych pomiarów gruntów, przejmowanych w województwach posiadających kataster, jest zbędne. Można przyjąć za miarodajne powierzchnie figurujące w operatach katastralnych. Na odrys mapy katastralnej należy wnieść kontury klasyfikacyjne oraz uzgodnić kontury poszczególnych użytków ze stanem faktycznym na gruncie.

Szacunek gruntów winien być dokonywany w myśl przepisów rozporządzenia wykonawczego z dnia 12.I 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 36). Normy szacunkowe, obliczone zgodnie z § 5 tego rozporządzenia, podane są w załączniku.

W wypadku, gdy zachodzi potrzeba oszacowania całej nieruchomości, a mianowicie, gdy przejęciu ulegają grunty za na-

leżności, przewidziane w § 2 p. B, wskazane jest przeprowadzenie przez biegłego możliwie uproszczonego szacunku nieruchomości. W wypadku tym zbędne są pomiary i ścisła klasyfikacja (palikowanie na gruncie linii klasyfikacyjnych) na całym majątku. Zbędne jest także szczegółowe szacowanie poszczególnych składników gospodarstwa oddzielnie; szacunek winien dotyczyć wartości gospodarstwa jako całości.

Ciężary, o których mówi art. 5 p. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28.X 1933 r., wymienione są w art. XXXVI, XL i LXIII rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.X 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 804).

Szacunek służebności gruntowych i ciężarów, wskazanych w art. 5 p. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28.X.1933 r. ustala się według zasad, zawartych w § 13 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15.XII. 1932 r. o postępowaniu przy opisie i oszacowaniu nieruchomości (Dz.U.R.P. Nr. 114, poz. 947).

§ 17.

Po rozpatrzeniu przez komisję szacunku dokonanego przez biegłego oraz wniosków poszczególnych członków komisji, jak również innych osób, uczestniczących przy oszacowaniu, przewodniczący składa wojewodzie, uchwalony większością głosów Komisji, uzasadniony wniosek co do wyboru gruntów, które mają być przejęte, oraz co do ustalenia szacunku.

O ile wniosek nie został uchwalony jednomyślnie, należy dołączyć do wniosku opinię przegłosowanego członka komisji.

§ 18.

Na podstawie wyżej wymienionych materiałów, wojewoda wydaje decyzję o przejęciu gruntów. Decyzja ta jest ostateczna. W decyzji o przyjęciu gruntów winny być określone obszar i granice gruntów przejmowanych, szacunek tych gruntów, szacunek nieruchomości, z której grunty przejęto, o ile szacunek taki był dokonany, suma należności, za którą grunty się przejmują, oraz ewentualnie obciążenia przewidziane w cz. 2 art. 7 rozp. z dnia 28. X 1933 r. (służebności gruntowe, wierzytelności instytucji kredytu długoterminowego).

O ile po wydaniu decyzji o wszczęciu postępowania, objęte tą decyzją należności zostaną częściowo uregulowane, w decyzji o przejęciu gruntów należy uwzględnić tę okoliczność. W tym wypadku obszar gruntów, ulegających przejęciu, winien ulec odpowiedniemu zmniejszeniu tak, aby stanowił równowartość pozostałej nieuregulowanej sumy należności.

§ 19.

Decyzja o przejęciu gruntów stanowi tytuł:

a) do objęcia przez urząd wojewódzki przejętych gruntów w posiadanie Państwa,

b) do wydzielenia hipoteki gruntów przejętych i przepisanie prawa własności na rzecz Państwa,

c) do ujawnienia w wykazie hipotecznym gruntów przejętych obciążeń, przewidzianych w cz. 2 art. 7 rozporządzenia z dnia 28.X 1933 r. oraz do skreślenia z pozostałej części nieruchomości wpisów, dotyczących tych należności, za które przejęte zostały grunty.

Przejęte grunty obejmie w posiadanie urząd wojewódzki i zatrzyma w przejściowej administracji do czasu dalszego rozdysponowania tych gruntów.

§ 20.

Jeżeli nieruchomość, z której przejęto grunty, znajduje się w dzierżawie, Skarb Państwa wstępuje w prawa właściciela w stosunku do gruntów przejętych z prawem rozwiązania umowy dzierżawnej za wypowiedzeniem. Wypowiedzenie następuje przez doręczenie decyzji o przejęciu gruntów. Rozwiązanie umowy następuje z końcem roku dzierżawengo, następującego po roku, w którym dzierżawcy wypowiedziano umowę.

Wypowiedzenie umowy nie zwalnia właściciela nieruchomości od odpowiedzialności za szkody i straty z powodu niedotrzymania warunków dzierżawy, a więc Skarb Państwa nie ponosi żadnej odpowiedzialności z tego tytułu. Od daty decyzji o przejęciu gruntów do czasu rozwiązania umowy dzierżawy, umówiony poprzednio czynsz dzierżawny w stosunku do gruntów przejętych pobiera Skarb Państwa.

§ 21.

Grunty przejęte, o ile okażą się zbędne dla potrzeb państwowych, będą rozdysponowane w następujący sposób:

1) Grunty położone poza granicami i poza sferą interesów mieszkaniowych miast i nadające się do użytkowania rolniczego przeznaczone zostaną na parcelację.

2) Obszary leśne nadające się, według opinii właściwej dyrekcji lasów państwowych, do gospodarowania przez organa państwowe, przekazane zostaną tej dyrekcji niezwłocznie po objęciu w posiadanie.

3) Grunty niezabudowane, położone w granicach administracyjnych lub w sferze interesów mieszkaniowych miast, prze-

kazane zostaną na cele rozbudowy miastom i innym związkom komunalnym.

Grunty, które nie zostaną rozdysponowane w sposób powyższy, winny być przeznaczone na sprzedaż lub zamianę. Do sprzedaży lub zamian upoważniony jest Minister Rolnictwa i Reform Rolnych, o ile chodzi o grunty położone poza granicami administracyjnymi miast, i Minister Spraw Wewnętrznych, o ile chodzi o grunty położone w granicach administracyjnych miast. Po przejęciu gruntów, przeznaczonych na sprzedaż lub zamianę, urząd wojewódzki winien bezwzględnie wystąpić z odpowiednim wnioskiem do właściwego Ministra.

§ 22.

Koszty przejęcia gruntów obliczane będą w wysokości $1\frac{1}{2}\%$ od szacunku przejętych gruntów. Stawki powyższe nie obejmują wydatków na opłaty stemplowe i hipoteczne, związane z nabyciem prawa własności; wydatki powyższe będą obliczane według ich faktycznej wysokości. Sumy potrzebne na koszty przejęcia winny być podawane w zapotrzebowaniach miesięcznych.

§ 23.

W wypadku uiszczenia przez dłużnika zaległych należności oraz kosztów postępowania (art. 19 rozp. z dnia 28.X 1933 r.) winno nastąpić umorzenie postępowania choćby nawet uprawomocniła się decyzja o wszczęciu postępowania lub o przejęciu gruntów (o ile grunty nie zostały jeszcze objęte w posiadanie Państwa).

W innych wypadkach, po uprawomocnieniu się decyzji o wszczęciu postępowania lub o przejęciu gruntów, do uchylecia takiej decyzji konieczna jest — w myśl art. 100 rozporządzenia z dnia 22.III 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341) zgoda stron lub osób, które nabyły prawa (a więc właściciela nieruchomości i wierzycieli uczestniczących w postępowaniu) oraz uregulowanie przez właściciela majątku kosztów postępowania.

W razie różnicy zdania izby skarbowej i urzędu wojewódzkiego co do wszczęcia lub umorzenia postępowania, albo co do uchylecia zapadłych już decyzyj — sprawa winna być przedstawiona Ministerstwu.

(—) *Raczyński*

Podsekretarz stanu.

A. Grunty orne.

Okręg ekono- miczny	Cena w złotych za 1 ha w klasach					
	I	II	III	IV	V	VI
1	1200	1050	900	675	450	150
2	1050	900	750	562,5	375	135
3	900	750	600	450	300	112,5
4	675	562,5	450	337,5	225	90
5	487,5	412,5	337,5	255	165	60

B. Łąki.

1	1200	975	750	487,5	210	75
2	1050	862,5	637,5	412,5	172,5	63,75
3	862,5	712,5	525	337,5	135	52,5
4	675	562,5	412,5	262,5	105	41,25
5	487,5	405	300	180	75	30

C. Pastwiska.

1	1050	900	660	420	187,5	67,5
2	900	750	555	360	165	60
3	750	600	435	285	135	48,75
4	600	450	330	210	105	37,5
5	450	337,5	240	150	75	26,25

28.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA R. I R. R.

Nr. ScR/0/57 z dnia 29 lutego 1936 r.

w sprawie ustalenia granic scalanych obszarów.

Przeprowadzane przez delegatów Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych inspekcje stwierdziły, iż bardzo często mier-

niczowie, przystępując do ustalania obwodnicy scalanych gruntów, nie powiadamiają o powyższej czynności bezpośrednio (lub pośrednio przez sołtysa) mieszkańców scalanego obszaru, lecz wzywają jedynie członków rady scaleniowej.

W powyższej sprawie Ministerstwo wyjaśnia co następuje:

Rada uczestników scalenia jest organem, działającym w imieniu zespołu uczestników scalenia we wszystkich sprawach wyłaniających się przy scaleniu.

Nie może ona jednak zastępować indywidualnych interesów poszczególnych uczestników bez wyraźnej zgody z ich strony, gdyż przyznanie takich uprawnień radzie byłoby sprzeczne z postanowieniem cz. 2 p. e) art. 22 ustawy scaleniowej.

Zewnętrzna granica scalanej jednostki administracyjnej jest zazwyczaj jednocześnie granicą działek, stanowiących indywidualną własność; ustalanie zatem granic jednostki scalanej jest równocześnie ustalaniem części granic indywidualnego stanu posiadania i nie może zostać dokonane bez wezwania do tej czynności poszczególnych posiadaczy (właścicieli) działek gruntowych, których granice stanowią jednocześnie granicę scalanego obszaru. Przepis, zawarty w art. 28 cz. 1 pod lit. a), że mierniczy ustala po wysłuchaniu opinii rady uczestników scalenia oraz wezwanych przez siebie przedstawicieli właścicieli gruntów przyległych granice obszaru scaleniowego, rozumieć należy w tym sensie, że za grunty przyległe uważa się położone w bezpośredniej styczności z granicą z obydwu jej stron.

Na obiektach scalanych, na których istnieje tak zwany udziałowy stan posiadania, ustalanie obwodnicy może być dokonane przy współudziale tylko rady scaleniowej jako organu zastępującego interesy uczestników scalenia.

Gdyby jednak w powyższych wypadkach mierniczy stwierdził, że na obszarze skalanym znajdują się obok obwodnicy grunty pozostające w indywidualnej własności, właściciele ich winni być również powiadomieni o terminie ustalania obwodnicy, jako stanowiącej równocześnie granicę ich własności.

Rada uczestników scalenia ma prawo i obowiązek wypowiadać opinię odnośnie granicy scalanego obszaru, co zupełnie nie koliduje z uprawnieniami zainteresowanych uczestników scalenia do obrony swych indywidualnych praw, związanych z ich stanem posiadania.

Mogą zająć wypadki, że rada uczestników scalenia reprezentować będzie jedne i drugie uprawnienia, np. na odcinkach granicy, gdzie ze strony obszaru scaleniowego przytykać będą do niej grunty wspólne, lub gdy uczestnicy scalenia upoważnią radę do występowania przy tej czynności w ich imieniu.

W myśl powyższych wyjaśnień za strony w pojęciu ustawy z dnia 9.III 1934 r. o ustalaniu granic nieruchomości ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 199) uważać należy właścicieli (posiadaczy) gruntów przyległych do granicy z obu stron, lub radę uczestników scalenia, zastępującą uczestników w przypadkach wyżej omówionych.

Wezwania i zawiadomienia przy ustalaniu granic winny być dokonywane w trybie art. 51 ustawy scaleniowej.

Dyrektor departamentu

L. Krawulski.

Otrzymują *do stosowania*: Urzędy Wojewódzkie: w Wilnie, Nowogrodku, Brześciu n/B, Białymstoku, Łucku, Lublinie, Warszawie, Łodzi, Kielcach; *do wiadomości*: Urzędy Wojewódzkie w Krakowie, Lwowie, Stanisławowie, Tarnopolu.

29.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA R. I R. R.

Nr. M. V — 3/2/36 z dnia 6 marca 1936 r.

w sprawie gospodarki finansowej publicznych przedsiębiorstw meljoracyjnych.

Ministerstwo stwierdziło, że przy administrowaniu funduszami budowy publicznych przedsiębiorstw meljoracyjnych powstają wątpliwości co do kategorii wpłat, które należy zaliczać na pokrycie ustawowych udziałów czynników zainteresowanych (powiatów, miast, spółek wodnych, związków wałowych) w kosztach robót oraz co do kategorii wydatków, podlegających pokryciu z funduszu budowy.

W związku z wykonaniem zadań publicznych przedsiębiorstw meljoracyjnych powstają dwie kategorie wydatków:

- 1) wydatki ponoszone w interesie przedsiębiorstwa, zmierzające do wykonania ciążących na przedsiębiorstwie zadań, i pokrywane z funduszy budowy odnośnego przedsiębiorstwa,
- 2) wydatki ponoszone przez zainteresowane czynniki we własnym interesie, nie zaś w interesie publicznego

przedsiębiorstwa meljoracyjnego i pokrywane przez właściwe czynniki.

Wydatki kategorii pod 1) wynikają ze spełniania przez przedsiębiorstwo meljoracyjne ciężących na tem przedsiębiorstwie zadań. Zadania te określają przepisy prawne, ustanawiające przedsiębiorstwo, a na wykonanie tych zadań przewidziane są środki w kosztorysie prac przedsiębiorstwa.

Do drugiej kategorii wydatków odnoszą się wydatki, dokonywane przez czynniki zainteresowane we własnym interesie, nie zaś w interesie przedsiębiorstwa, jak koszty zawiązania spółek wodnych, koszty administracyjne spółek (wynagrodzenie zarządu, członków komisji rewizyjnej i innych pracowników spółki wodnej, koszty biurowe spółki wodnej, koszty związane ze ściąganiem od członków spółki wodnej przypadających na tych członków datków konkurencyjnych, koszty związane z ściąganiem pożyczki na spłatę udziału i t. p.). Wydatki tej kategorii nie mogą obciążać przedsiębiorstwa, lecz muszą znaleźć pokrycie w budżetach właściwych czynników zainteresowanych.

Dyrektor departamentu

L. Krawulski.

Otrzymują wszystkie Urzędy Wojewódzkie — Wydziały Rolnictwa i Reform Rolnych — z wyjątkiem Śląskiego.

POZA WYŻEJ WYMIENIONEMI, UKAZAŁY SIĘ NASTĘPUJĄCE USTAWY I ROZPORZĄDZENIA:

Rozporządzenie Ministrów Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Opieki Społecznej oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 27 stycznia 1936 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Skarbu, Przemysłu i Handlu, Komunikacji oraz Poczty i Telegrafów w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 24 października 1934 r. o osobistych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. z 5 marca 1936 r. Nr. 17, poz. 152).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 3 marca 1936 r. o porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o niżkach celnych (Dz. U. R. P. z 9.III 36 r. Nr. 18, poz. 156).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 3 marca 1936 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu o ustanowieniu opłaty specjalnej na cele, związane z gospodarką cukrową (Dz. U. R. P. z 19.III.36 r. Nr. 20 poz. 168).

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 26 lutego 1936 r. w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw

Wewnętrznych o powołaniu komisij nadzorczych nad obrotem zwierzętami gospodarskimi i drobiem oraz nad hurtowym obrotem mięsa tudzież nad organizacją targowisk (Dz. U. R. P. z 14.III.36 r. Nr. 19, poz. 160).

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 26 lutego 1936 r. w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych o notowaniu cen i rejestracji umów sprzedaży zwierząt gospodarskich i mięsa (Dz. U. R. P. z 14.III.36 r. Nr. 19, poz. 161).
